

URBANISMUS – TECHNIKA STAVBY MĚSTA

letní semestr 2008

Ing. arch. Jan Jehlík

Ing. arch. Jan Sedlák

Ing. Václav Malina (doprava)

Ing. Petr Hrdlička (inženýrské sítě)

1. ÚVOD

Co je urbanismus, jeho účel a smysl

Vztah k architektuře a územnímu (prostorovému) plánování,

Vztah ke společnosti, politice, apod.

Vztah k ekonomice, developmentu, apod.

Co je objektem jeho nazírání

Čemu se věnuje a čemu ne (jaké je jeho oprávnění)

Vize a strategie

Jaké nástroje používá

Role urbanismu - iniciační i stabilizující; syntetizující i koordinující

Jak se projevuje (formy)

Reální aktéři urbanistické „hry“, procesy (investoři malí, velcí; development jako obchod, v

Konstantní a stabilizované prvky sídel x proměnlivé dynamické prvky

LITERATURA

1. Vitruvius	Deset knih o architektuře
2. Camillo Sitte	Stavba měst podle uměleckých zásad
3. CIAM 1933	Athénská charta
4. Jane Jacobs	Život a smrt amerických velkoměst
5. Robert Venturi	Složitost a protiklad v architektuře
6. Kevin Lynch	Obraz města
7. Christian Norbert - Schulz	Genius loci
8. Aldo Rossi	Architektura města
9. Leon Krier	Volba nebo osud
10. Rem Koolhaas	Třešticí New York

Legislativa

1. Zákon 183 / 2006 – Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
2. Vyhláška MMR Č. 501/2006 SB., o obecných požadavcích na využívání území

2. TYPOLOGIE PROSTŘEDÍ

2.1, Místo a jeho určující vliv

- morfologie, topografie, povaha reliéfu
- typ krajiny, vegetace, materiály
- klimatické podmínky
- charakter a měřítko krajiny, krajinné prostory
- spolupůsobící aspekty místa (kulturní, historické, ekonomické...
- osídlení a rozvoj sídel, vztah sídel a krajiny

2.2 Město v širším krajinném kontextu

- vymezení, oddělující prvky, spojující prvky
- charakter vlastního rozhraní (harmonie, disharmonie)
- vizuální kontexty - silueta, veduta

2.3 Koncepce a kompozice města

- jednotlivé typy prostorových struktur (příklady), vztah základní půdorysné geometrie a prostorového vnímání
- kompozice nesená zástavbou a jejími dominantami, veřejnými prostoty, topografickou situací, přírodnímu prvky
- soustředné vrstvy – letokruhy, jejich role a povaha tangenciálních vztahů
- radiální výseče, řezy městem, jejich role a povaha radiálních vztahů
- části území vytvářející celky se společnou charakteristikou
- identifikace celků města z pohledu jejich měřítka a absolutní velikosti,
- identifikace celků města z pohledu prostorově strukturálního
- identifikace celků města z pohledu panoramatické charakteristiky
- hlavní kompoziční prvky (osy, linie, plochy, dominanty ...)
- členění sídla, města (sektory, obvody, čtvrti, lokality, místa)
- základní prostorové modely města z pohledu jejich vývoje v čase („tradiční“, „novodobý“ – „moderní“, „postmoderní“, soudobý)
- základní funkční modely města z pohledu jejich vývoje v čase

2.4 Členění města

Prvky tvořící stavební kameny města, jejich popis, vývoj jejich forem v čase do dnešní podoby, resp. jejich stabilita předpoklady dalšího vývoje

Typologie a základní parametry

Sektory, obvody, čtvrti, lokality, místa

2.5 Základní prostorové modely města

- „tradiční“ („zděné“ - blokové), plošná dominance soukromého a polosoukromého – architektury prostoru
- „jednotná“ forma architektury x mnohost forem prostorů - prostředí
- bohatství dojmů v nepřehlédnutelnosti
- flexibilita a integrita každého „místa“ = mnohvrstevnatost, jako bohatství a stabilita
- „novodobé“ („athénská-charta“ – soliterně komponované městské struktury), plošná dominance veřejného, kolektivního – architektury objektů, budov
- „jednotná“ forma prostoru x mnohost forem objektů – architektury
- chudoba prostorových dojmů, prostředí v přehlédnutelnosti
- specializace (předurčenost) každého „místa“ jako potenciální nestabilita „místa“ = zoning, monotéma

2.6 Prvky, elementy města

Prvky tvořící stavební kameny města, jejich popis, vývoj jejich forem v čase do dnešní podoby, resp. jejich stabilita předpoklady dalšího vývoje

Typologie a základní parametry

Prvky, elementy města - „hmotné“ - klasifikace, kompozice, dramaturgie

struktury dle kompozice	organické, transformované
	pravidelné rastrové
	radiální
	lineární
	kompozitní
parcelace	způsob typy zastavění
domovní bloky	uliční zástavba vnitrobloková zástavba kompaktní nekompaktní soliterní venkovské
objekty, domy	monofunkční

			polyfunkční komplexy areály
	solitéry, dominanty		výškové objemové srostlice
			krajinné celoměstské čtvrťové lokální akcenty
Prvky, elementy města	- „nehmotné“ - elementy města, pojmy, definice, klasifikace		
	dle typologie	- veřejné	prospekty, ulice, pasáže, průchody náměstí prostranství nábřeží parky
		- soukromé	dvory areálové prostory zahrady vnitrobloková zeleň
		- přechodové	loubí dvorany vstupní haly obchodní galerie
	dle morfologie	roslé	
			nedokončené regulované regulované
	dle významu		symbolické hlavní významné

prvky veř. prostory

základní – doplňující
intimní
uspořádání
vybavení
typy parterů, 2np domů
povrchy
zeleň
výtvarné prvky

2.7 Skladba a dramaturgie tvořená elementy města

- role konkrétních hmotných a nehmotných struktur při formování charakteru města
- urbánní osy, základní prostorové skelety
- kompozice a soustavy prostorů a jejich dramaturgie, artikulace, měřítka
- dynamické a statické utváření a vnímání
- účelové, symbolické, reprezentační soustavy prostorů
- nástroje kompozice

Panorama a veduta města

Kompozice a kritéria hodnocení a panoramatických pohledů

Panoramatické elementy

jak vidí oko
reliéf
panoramatické celky
vizuální plány
minerální – vegetální
dominanty
střešní rovina (krajina)
výška vyrovnanost
soudost
nesoudost

4. DOPRAVA

1. 1 CO JE DOPRAVA ?

Doprava je činnost vyvolaná každodenní aktivitou člověka

Je to služba nutná pro existenci člověka i pro fungování města

Má sloužit, ale může i negativně ovlivnit kvalitu prostředí a život lidí

Dopravu lze přirovnat k vodě, co jí umožníte, to zaplaví

1. 2 OBECNÉ PRINCIPY NÁVRHU DOPRAVY

1. Celkový objem dopravy snížit přiblížením zdrojů a cílů

2. Část automobilové dopravy převést na jiné druhy dopravy

3. Dopravu rozptýlit do více tras komunikačního skeletu

4. V husté zástavbě nevytvářet atraktivní komunikační zkratky

5. V centru nevytvářet funkce vyvolávající velký objem automobilové dopravy

6. V centru města regulovat dopravu včetně vysokoobrátkového parkování

7. V uličním profilu upřednostňovat MHD, cyklisty a pěší provoz

1. 3 DĚLBA PŘEPRAVNÍ A DOPRAVNÍ PRÁCE

Podíl jednotlivých druhů dopravy

Dělba dopravní práce (Praha 2006)

HD 43%

CYKLO 2%

PĚŠÍ 23%

IAD 32%

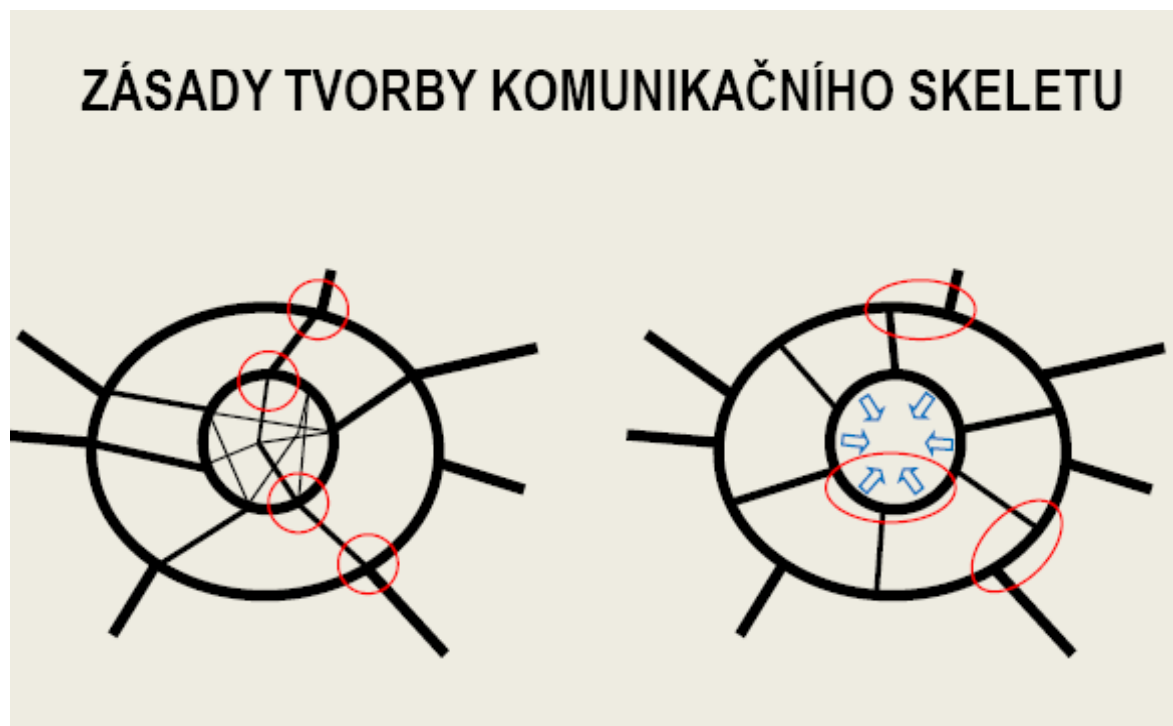
Dělba přepravní práce (Praha 2006)

HD 57%

IAD 43%

V roce 2006 činil v Praze dopravní výkon automobilové dopravy 20 278 000 vozokm/den

1.5 TVORBA ZÁKLADNÍHO KOMUNIKAČNÍHO SKELETU

1.6 FUNKČNÍ SKUPINY MÍSTNÍCH KOMUNIKACÍ (DLE ČSN 73 6110)

Funkční skupina		Charakteristické použití	Poloha v obci	Typické požadavky	
A		rychlostní komunikace zajišťující vazbu na vnější síť dálnic a rychlostních silnic	na hranici vyšších urbanistických útvarů	vyloučení (případně omezení) styku s okolním územím	
	B	sběrné komunikace obytných útvarů, spojení obcí, průtahy silnic I., II. a III.třídy a vazba na tyto komunikace	na hranici nižších urbanistických útvarů, nebo mezi nimi	dopravní význam, částečné omezení přímé obsluhy	
C		obslužné komunikace ve stávající i nové zástavbě . Mohou jimi být průtahy silnic III.třídy a v odůvodněných případech i II.třídy	mezizónami obce (města) a uvnitř těchto zón	umožnění přímé obsluhy všech staveb	
D	D 1	Pěší zóny, obytné zóny	v historických a obchodních centrech obcí, ve stávajících i nově budovaných obytných souborech	smíšený provoz chodců a vozidel, omezen přístup motorových, příp. dalších vozidel	
	D 2	stezky, pruhy a pásy určené cyklistům a chodcům, chodníky,	neomezená	vyloučení,	

průchody,
schodiště a ostatní
komunikace
nepřístupné
provozu silničních
motorových
vozidel, pokud
nejdou součástí
komunikací
funkčních skupin
Ba C

nebo přísné
omezení
přístupu
motorové

1.7 VÝKONNOST MÍSTNÍCH KOMUNIKACÍ

VÝKONNOST MÍSTNÍCH KOMUNIKACÍ DLE FUNKČNÍCH SKUPIN

(pro stanovenou úroveň kvality D)

FUNKČNÍ SKUPINA	Vozidel / špičková hodina* / pruh	Vozidel / den / pruh
A	1 650 – 2 100	23 000 – 30 000
B	1 000 – 1 300	14 000 – 18 500
C	NESTANOVOUJE SE	

POZNÁMKA: Podíl špičkové hodiny je uvažován 7% z celodenních intenzit

PRŮMĚRNĚ 15 000 – 25 000 vozidel / den / 1 pruh

1.8 ORIENTAČNÍ VÝKONNOST KŘIŽOVATEK

$\leq$ 30 000 vozidel / den

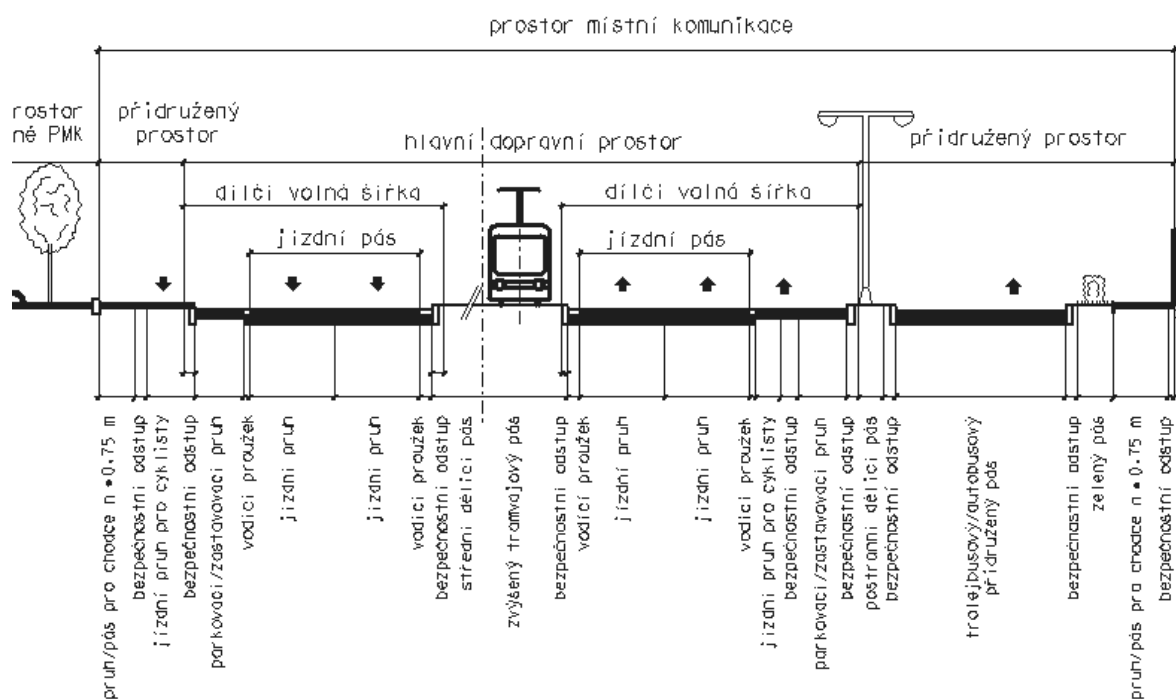

50 ÷ 80 000 (100 000) vozidel / den

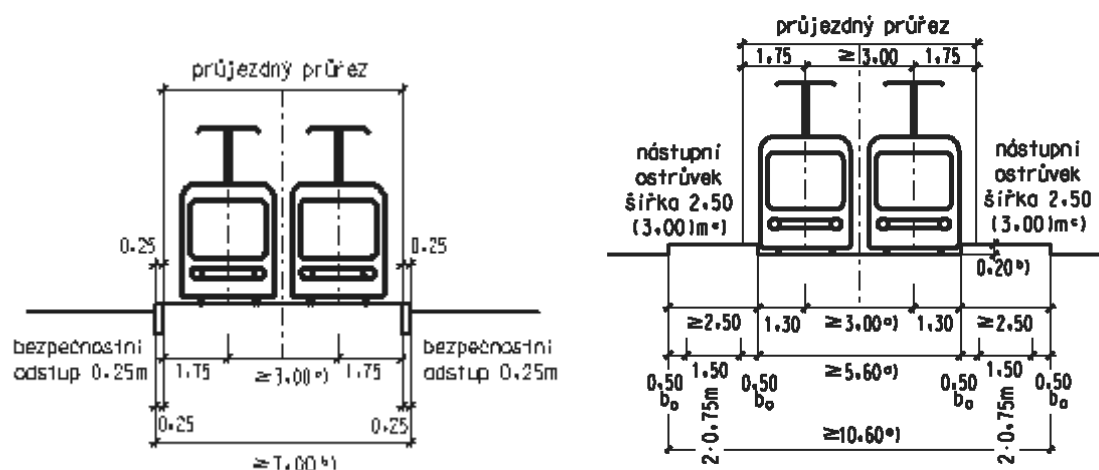

$>$ 80 000 vozidel / den

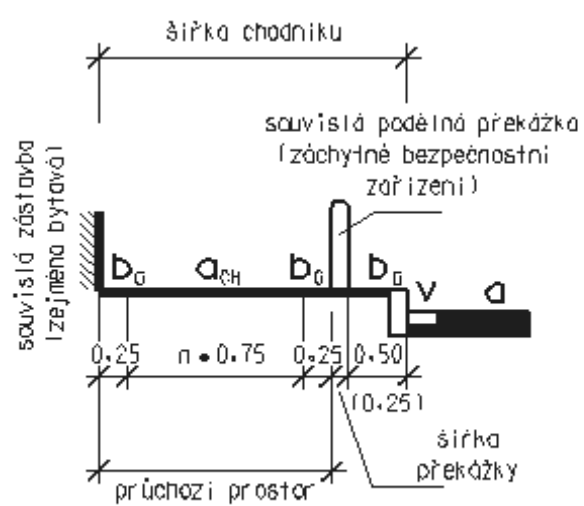
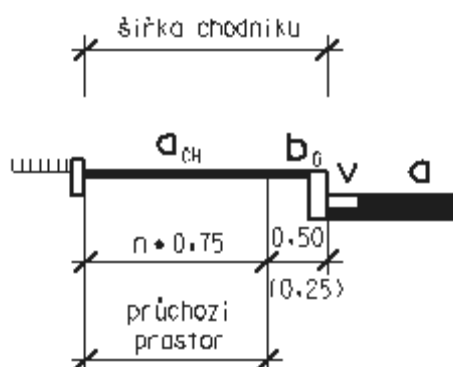
2.1 PŘÍČNÉ USPOŘÁDÁNÍ KOMUNIKACÍ

2.2 PŘÍČNÉ USPOŘÁDÁNÍ TRAMVAJOVÉHO PÁSU

2.3 PŘÍČNÉ USPOŘÁDÁNÍ CHODNÍKU

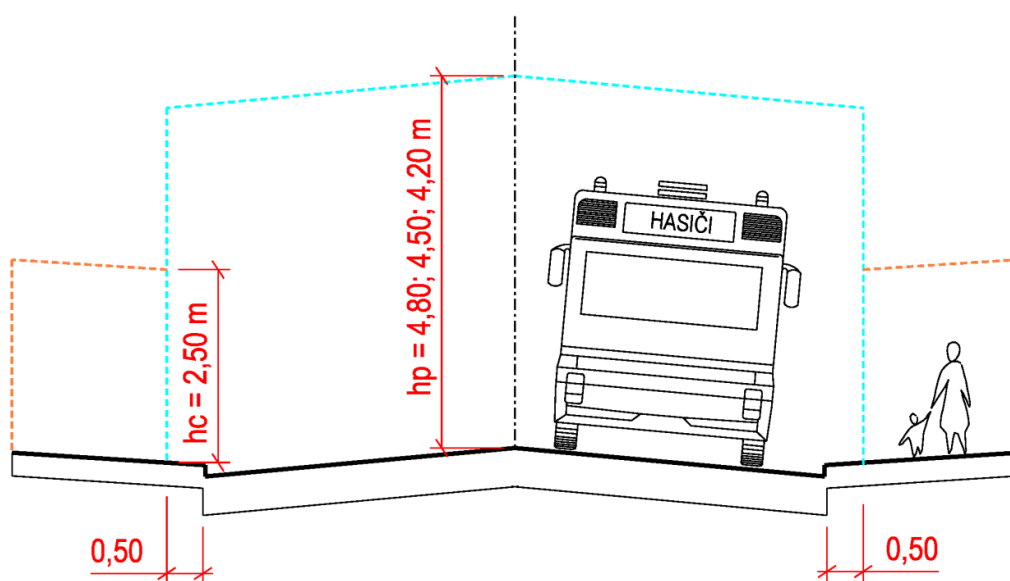

2.4 PARAMETRY SKLADEBNÝCH PRVKŮ KOMUNIKACE

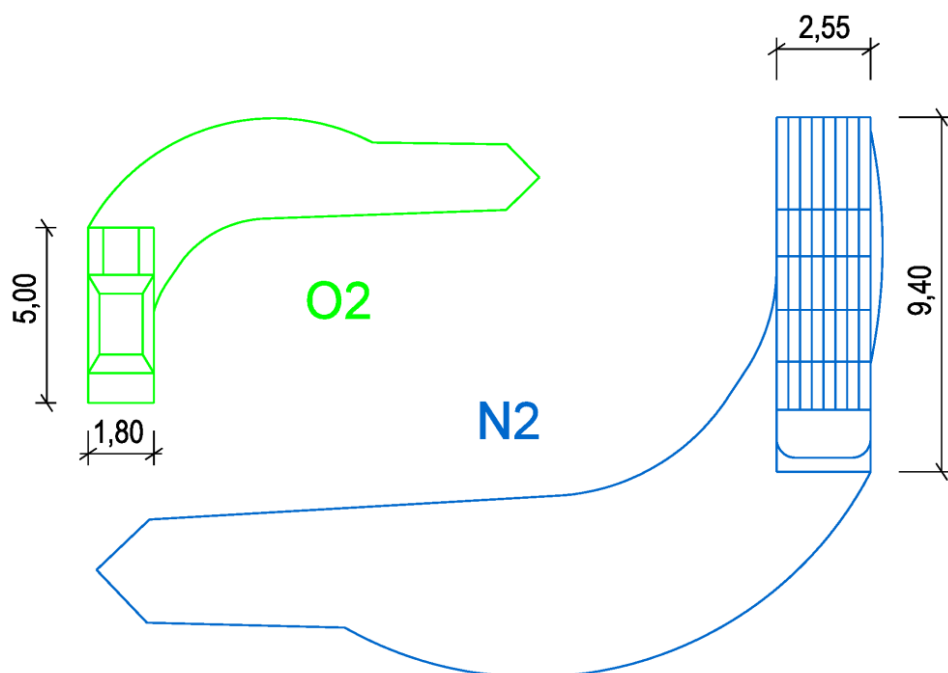
SKLADEBNÉ PRVKY ŠÍŘKOVÉHO USPOŘÁDÁNÍ KOMUNIKACÍ

Označení prvku	Název skladebného prvku	Šířka prvku (m)
a	Jízdní pruh	3,50-2,75 (2,50-2,25)
cp	Parkovací a zastavovací pruh	2,25-2,00 (1,80)
aT	Tramvajový pás zvýšený	Min. 7,00
aB	Autobusový pruh	3,50-3,00
aC	Jízdní pruh pro cyklisty	1,00
aCH	Pruh pro chodce	0,75
d	Střední dělicí pás	3,00-1,50 (1,00)
bO	Bezpečnostní odstup	0,75-0,25
vD	Dělicí proužek	0,50
v	Vodící proužek	0,50-0,25
e	Nezpevněná krajnice	0,50

2.5 PRŮJEZDNÝ PRŮŘEZ KOMUNIKACÍ

2.6 PRŮJEZD VOZIDLA ZATÁČKOU

NEJVĚTŠÍ PŘÍPUSTNÉ ROZMĚRY DLE VYHL. MD č. 102/1995 Sb. :

Š = 2,55m (2,60) , v = 4,00m, délka jednotlivého vozidla = 12,00m , jízdní soupravy = 22,00m

3. 1 DOPRAVA V KLIDU

ORIENTAČNÍ UKAZATELE PRO DOPRAVU V KLIDU:

1 STÁNÍ připadá na..... cca 30 až 35 m² čisté funkční plochy (ČFP)

1 STÁNÍ připadá na cca 30 až 40 m² podlažní plochy garáž. patra

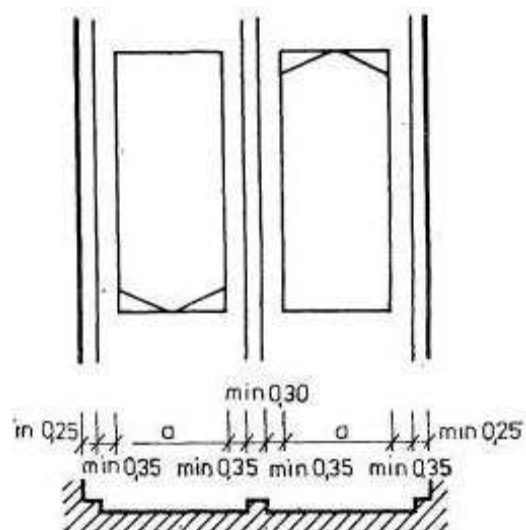
1 m² HPP (hrubé podlažní plochy) → 0,9 m²PP (pronajímatelné plochy)

0,9 m²PP (pronajímatelné plochy) → 0,7 m² ČFP (čisté funkční plochy)

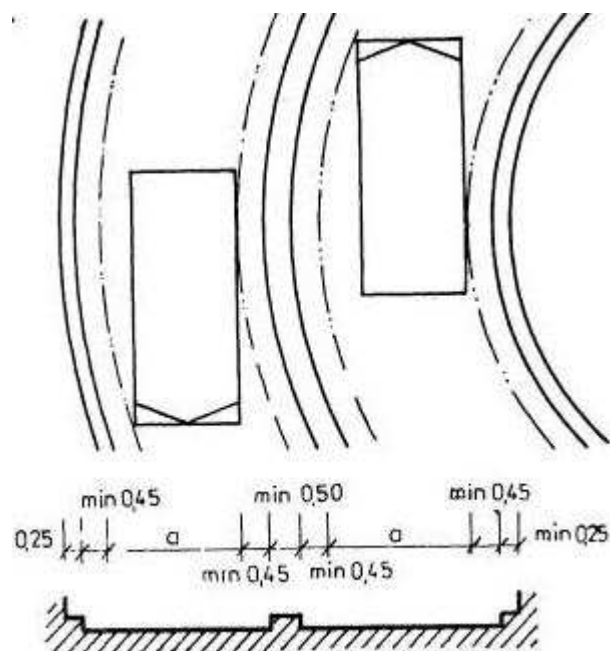
→ **ČP = 0,63 x HPP**

3. 2 USPOŘÁDÁNÍ RAMPY

V PŘÍMÉ

V OBLOUKU

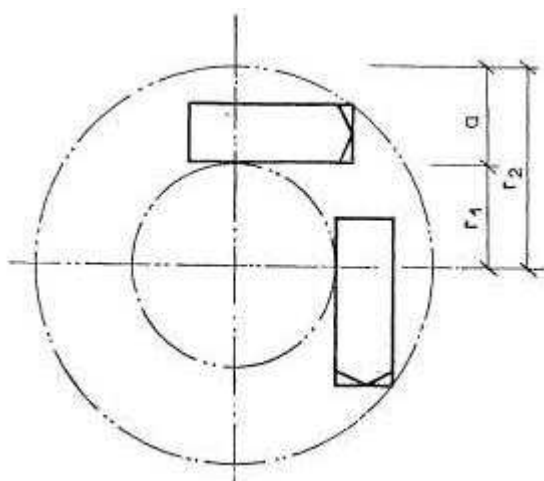

a = šířka pruhu pro nejširší projektem předpokládané vozidlo

a = 1,80 -3,10 m (platí pro O2)

3. 3 ŠÍŘKY PRUHŮ PŘI ZATÁČENÍ

Vozidlo			skupiny 1		skupiny 2			skupiny 3
			01	02	N1	N2*)	A	*)
oblouk	vnitřní poloměr v m	r_1	3,00	3,10	6,35	5,30	5,40	5,30
	vnější poloměr v m	r_2	5,70	6,20	10,50	12,00	11,50	12,00
	šířka pruhu v m	a	2,70	3,10	4,15	6,70	6,10	6,70
*) Podle vyhlášky FMD č. 41/1984 Sb. § 11								

$a = 3,10$ m (platí pro O2)

3. 4 Odstupy stání

NEJMENŠÍ VZDÁLENOST VOZIDLA OD STĚN, VRAT A SOUSEDNÍCH VOZIDEL:

Vzdálenost (obr. 2)		Při pohybu vozidla					
		vlastní silou					mecha- nickém
		pro vozidla délky v m					
		do 4,25	4,25 až 5,00	5,00 až 8,00	8,00 až 10,00	nad 10,00	do 6,00
		nejmenší vzdálenosti v m					
mezi stěnou a bokem vozidla na straně řidiče nebo mezi dvěma vozidly vedle sebe	A	0,60	0,70	0,80	0,90	1,00	0,20
mezi stěnou a bokem vozidla na opačné straně řidiče a mezi stěnou a boky vozidla při šikmém řazení	B	0,25	0,25	0,40	0,40	0,50	0,20
mezi čelem vozidla a stěnou nebo vraty nebo mezi dvěma vozidly za sebou	C	0,50	0,60	0,80	0,80	0,80	0,20
mezi koncem vozidla a stěnou nebo vraty (bez zarážky)	D	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,20
mezi koncem (čelem*) vozidla a stěnou při použití pevné zarážky*)	E	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
*) Jen v případě řazení uvedených v obrázku 3a).							

3.5 ROZMĚRY VOZIDEL A SKLONY RAMP

Vozidlo			Orientační rozměry v m			
skupiny	pod-skupiny	druh	šířky	délky	výšky	rozvoru
1	01	malé a střední osobní automobily	1,65	4,25	1,50	2,40
	02	velké osobní automobily, karavany	1,80 2,10	5,00 5,00	1,90 2,50	2,80 —
2	N1	malé a střední nákladní automobily, malé autobusy	2,30	7,30	2,80	4,65
	N2	velké nákladní automobily	2,50	9,40	3,20	5,80
	A	autobusy	2,50	11,50	3,20	5,70
3		tahače, přívěsy, návěsy, jízdní soupravy kloubové autobusy	*)			
		traktory, samojízdné pracovní stroje				

- a) u vnitřních ramp
 - aa) přímých 14 %
 - ab) zakřivených 13 %
 - ac) vyrovnávacích a poloramp 17 %
- b) u vnějších ramp
 - ba) vyrovnávacích 17 %
 - bb) ostatních ramp 10 %

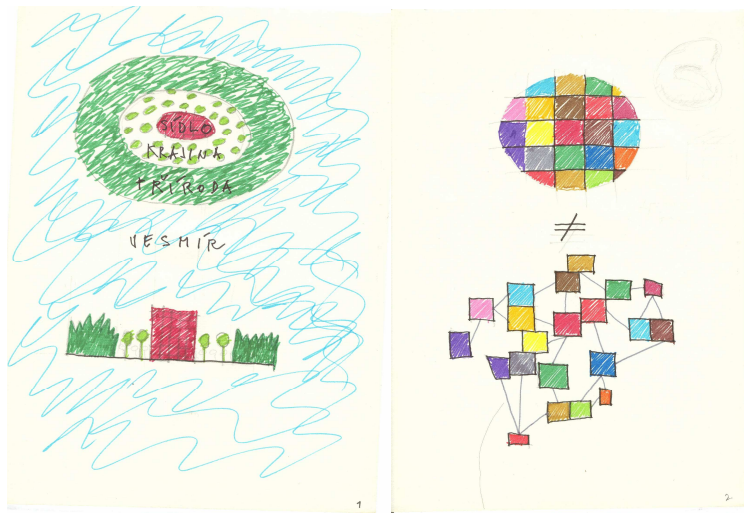
3.6 DÉLKY RAMP V GARÁŽÍCH

				KONSTRUKČNÍ VÝŠKA (M)					
SKLON RAMPY	VYPUKLÝ	VYDUTÝ	SOUČET	2,7	2,75	2,8	2,85	2,9	3,0
%	t1(m)	t2(m)	t1+ t2(m)	(m)	(m)	(m)	(m)	(m)	(m)
10	0,6	1	1,6	28,60	29,10	29,60	30,10	30,60	31,60
13	0,78	1,3	2,08	22,85	23,23	23,62	24,00	24,39	25,16
14	0,84	1,4	2,24	21,53	21,88	22,24	22,60	22,95	23,67
17	1,02	1,7	2,72	18,60	18,90	19,19	19,48	19,78	20,37

4. FUNKCE (POTŘEBY A PROJEVY)

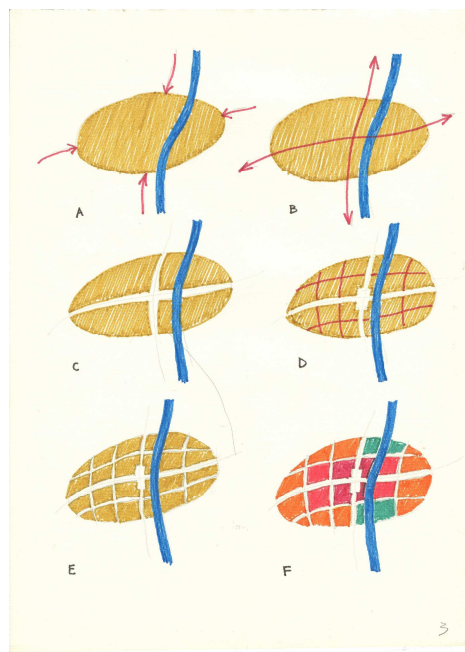
4.0 HMOTA + PROSTOR + ČINNOSTI (DĚJE)

Česká **krajina** je dnes vesměs krajinou kulturní, výsledně „nepřirodní“, dalo by se říci urbanizovanou, je tedy nutné území při tvorbě chápat celistvě, sídla a „okolní“ krajinu neodděleně.

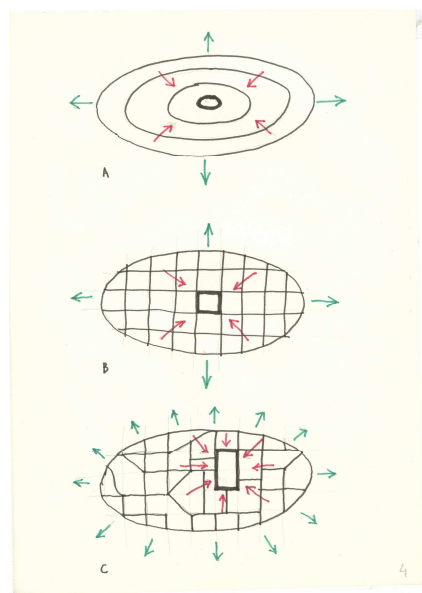
Na sídlo (i krajinu!) se můžeme (v lidské rovině) dívat dvěma pohledy - jako na skladbu jednotek či prvků nebo jako na vnitřně strukturovanou hmotu.

Sídlo lze z pohledu architekta (jako stavitele i jako umělce) principiálně vymezit jako „stavební hmotu“ v krajině, která je dále strukturovaná veřejnými prostory, které jsou buď vyvinuté z původních přírodních cest a míst nebo účelově nově vzniklé. Právě tato síť, respektive její kvalita, zakládá hodnotu sídla. A to jak v jeho vnitřní struktuře, tak v jeho propojení s krajinou.

Hmota je organizovaná buď organicky (nepravidelně) nebo geometricky (pravidelně). Buď roste pozvolna a postupně (ale vždy s jistým záměrem), s jakousi režíí nebo „postupnou aproximací“ nebo relativně krátkodobým aktem. Vždy je zde „**plán**“.

Urbánní struktura se vždy chová dovnitř a vně, jak člověk, jakýkoliv organismus či přírodní struktura (sídlo není vyděleno z vesmíru), komunikuje, vztahuje se, navazuje či vymezuje; vždy je součástí něčeho většího či „vyššího“.

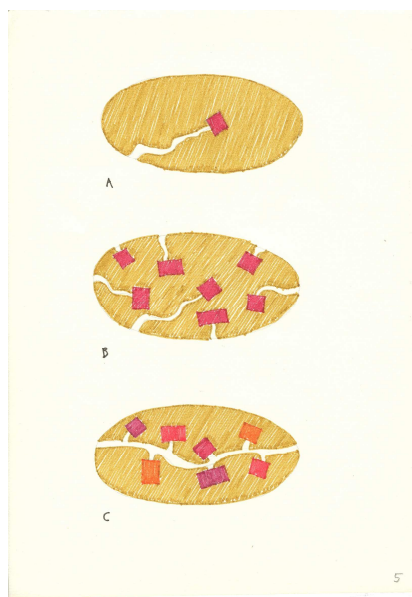
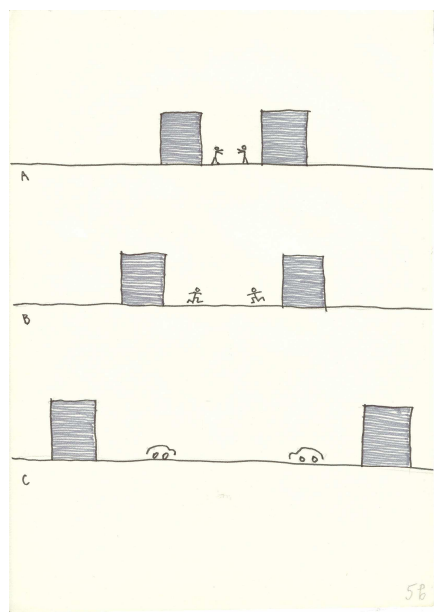

Plán vyžaduje racionální zjednodušení, schéma, geometrii (implicitní i explicitní), je osnovou, tedy buď osnovou bez not nebo přímo zapsanou skladbou, jde o míru nutného sdělení. Plán (zvolená geometrie) formuje tu původní (každou předcházející) osnovu.

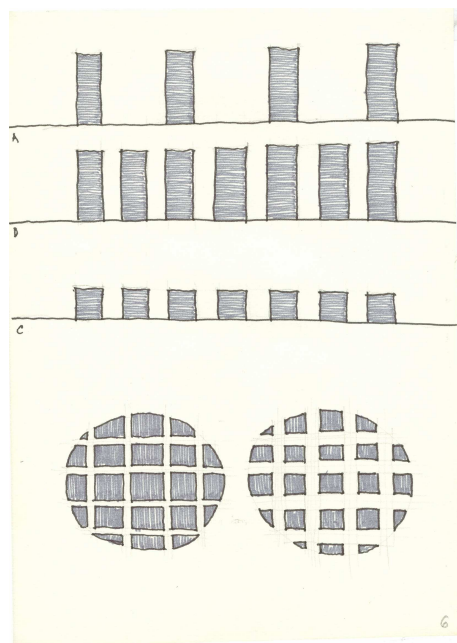
Co tedy identifikuji a dále vážím, určuji a modifikuji v té „hmotě sídla“, co navrhuji?

Posuzuji její strukturu v jejím užívání a ve vztazích, jak prostorových, tak funkčních. Posuzuji

její členění z důvodu její životaschopnosti – obslužnosti a vybavenosti. Základní potřebou je přístup k obydlí, sídlu, k jeho částem, tedy – **cesta**.

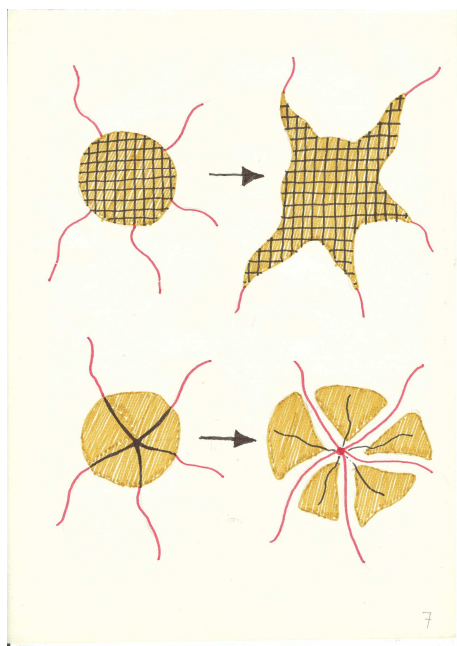
Prostor – vzdálenost mezi hmotou (nebo organizovanými částmi hmoty), resp. vztah mezi zastavěným a nezastavěným → hustota, intenzita. Na to má vliv to, co se odehrává v té hmotě, jakou má **funkci** ta hmota, ta struktura a substruktura.

Veřejný prostor je nedílně spjat s komunikací. A to prvotně ve všech významech tohoto slova – mezilidskou, dopravní, mediální či energetickou. Nejvýrazněji se zde odnepaměti projevují shromažďovací (statické) a dopravní (dynamické) děje. Základními proměnnými jsou rychlost a množství.

Od určitého okamžiku dopravní zátěže je veřejný prostor jako prostor pro (mezi)lidskou komunikaci, tedy prostor víceméně všesměrný, stává prostorem pro **dopravní komunikaci**,

tedy lineárním prostorem, dráhou.

Velikost veřejného prostoru je proto nutné vyvozovat z požadavků „komunikace“ ne pouze „dopravy“, z potřeb sídla jako obce, ne z požadavků jedné funkce, ne z požadavků jednoho hráče v té společné hře. Architekt musí umět posuzovat nebezpečí zdrojů a cílů dopravy – proporcčně; potenciální rizika ...

Dalším technickým prvkem pro formulaci veřejného prostoru je **technická infrastruktura** – zásadně musí být ve veřejném prostoru – je zásadně veřejnou službou a je nezbytný potenciální permanentní přístup.

4.1 ZÁKLADNÍ FUNKCE SÍDLA

Funkce člověkem vytvořeného díla (struktury) je odpovědí na potřeby a požadavky zadavatele. Hlavním **požadavkem** na sídlo je požadavek na jeho obytnost.

Pražákladními **potřebami** (požadavky) člověka i společenství jsou:

- potřeba bezpečí a zázemí
- potřeba společenských kontaktů
- potřeba symbolů, identifikace s místem, ztotožnění

Základními **funkcemi** sídla tedy jsou:

A. OCHRANA

uzavřenost

B. KOMUNIKACE

otevřenost

C. REPREZENTACE

obé

Funkce se vzájemně podmiňují a prolínají.

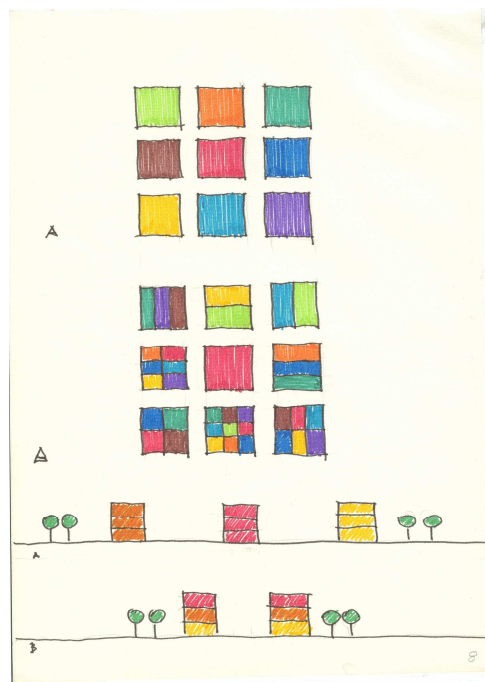
Utváření (struktury) = (prostorové) uspořádání + (funkční) využití

Všechny funkce a jejich dílčí složky a projevy mají spět k vyváženosti (harmonii)

Přirozené prostředí je vždy „funkčně nečisté“, polyfunkční a diverzifikované

Čím bohatší je struktura, tím je prostředí stabilnější

Polyfunkční struktura s kvalitním prostorovým řádem je podmínkou pro stabilní sídlo

4.2 ZÁKLADNÍ PROJEVY V PROSTOROVÉ STRUKTUŘE

A. Soukromé (prostory a budovy)

- A.1 Objekty a areály pro bydlení
- A.2 Objekty a areály pro podnikání *uzavřené*
- A.3 Soukromá prostranství (shromažďovací plochy apod.)

B. Veřejné (prostory a budovy)

- B.1 Objekty a areály veřejné vybavenosti
- B.2 Objekty a areály pro podnikání *otevřené*
- B.3 Veřejná prostranství (ulice, náměstí, parky ...)

C. Symbolické (prostory a budovy)

- C.1 Cenná místa (historická paměť, krajinné hodnoty ...)
- C.2 Cenné objekty (památkově chráněné, hodnotné, symbolické ...)
- C.3 Kultovní (sakrační, církevní, posvátné) místa a objekty

4.3 ZÁKLADNÍ PROJEVY V INFRASTRUKTUŘE

Média pro energie a toky

1. Dopravní stavby
 2. Telekomunikace
 3. Vodovod
 4. Elektřina
 5. Plyn
 6. Vytápění
 7. Kanalizace
 8. Odpady
-

4.4 HODNOTOVÁ KRITÉRIA

A. **Měřítko** a proporce

Velikost

Hustota

Intenzita

Vyvažování vůči většímu dílu či celku (jednotka v bloku, blok v lokalitě atd)

Míra polyfunkčnosti, bohatosti a diverzity

apod.

B. **Zátěž**

Omezující

Obtěžující

Ohrožující

C. **Režim**

Volný (otevřený) / omezený (*soukromé, polosoukromé, poloveřejné, veřejné, vyhražené*)

Časový režim („takty“ monofunkčních zón ...)

Územní režim, Veřejná přístupnost (parter apod.)

4.5 OBYTNÉ ÚZEMÍ

Lokalita	domov
Čtvrť	pěšky za čtvrt hodiny
Obvod (část)	správa (malé město)
Město	celek (obec)

Hustota

100 ob/ha	pěšky
Nad 50 ob/ha	MHD

30 ob/ha	automobil
Praha 1873	1400 ob/ha
Vinohrady	324 ob/ha
Háje	224 ob/ha
Ořechovka	40 ob/ha
Řadová GB, NL	250 ob/ha
Zahradní města	70 ob/ha
Individ. RD	35 ob/ha
Dvojdomy	60 ob/ha
Řadové	100 ob/ha
Optimum	4 patra
ČR	25 - 30 m ² čisté plochy bytu /osob
Německo	35 m ² čisté plochy bytu /osobu
Švýcarsko	50 m ² čisté plochy bytu /osobu
Veřejné prostory (L.Krier)	max. 25-30% z plochy území

4.6 VYBAVENOST

	tis. ob.	docházka	m ² / 1000 ob.	potr.+nepotr.
- základní	do 5	400 – 500 m	100	80% + 10%
- čtvrt'ová	5 – 15	do 1000 m	150	80% + 50%
- vyšší (obvod, část)	20 – 50	dojížd'ka	250	80% + 70%
- celoměstská	5 – 15		250	80% + 90%
	15		300	50% + 80%
	nad 15		300	30% + 70%

4.7 BYDLENÍ

Rodinný dům	<i>místo</i>	<i>plocha pozemku (m²)</i>	<i>zast. plocha (m²)</i>
individuální	okraj	500-1000	100–250
vila	okraj	1000-5000	250–500
dvojdom	okraj	350-800	200–400
řadový	centrum	200-400	80–150
atriový	o, c	150-300	120-250

venkovský	centrální	š=20m	cca150
Bytový dům	<i>místo</i>	<i>hloubka (m)</i>	<i>délka sekce (m)</i>
schodišťový	centrum	12-18	15-30
chodbový	centrum	15-25	desítky metrů
pavlačový	centrum	9-12	desítky metrů
činžovní vila	okraj	12-15	12-15
věžový	o, c	20-30	20-30
polyfunkční	centrální	š=20m	cca150

Hotel

Podle místa: garni / městské / příměstské / lázeňské / rekreační / hotely apod.

Podle délky pobytu: pasantní (průměrně 3 noci), pobytové (týden a více)

Modul šířkový 3,5 – 4,5 m

Dvoulůžkový pokoj 12-16 m²

		<i>Užit.plocha m²/ lůžko</i>
malé	do 100 lůžek	50
střední	do 250 lůžek	45
velké	nad 250 lůžek	40

Parking

Rodinné domy	2 parkovací stání na 1 objekt
Bytové domy	1,5 parkovacího stání na 1 byt
Hotely	1 parkovací stání na 1,5-5 lůžek

4.8 OBČANSKÁ VYBAVENOST

Základní

Vyšší

Celoměstská

Nadměstská (regionální)

4.9 OBCHOD

	<i>lokalita</i>	<i>sortiment</i>	<i>prodejní plocha (m²)</i>
Samoobsluha	c, o	potraviny	100 – 250
Samoobsluha	centrální	potraviny i nepot.	250 – 400
Diskont	centrální	potraviny	300 – 500
Supermarket	centrální	potraviny i nepot.	400 – 1500
Samoobslužné centrum	c, o	superm.+spotřební	1500 – 3500
Obchodní dům	centrální	plný sortiment	3000 - 7000
Hypermarkety	okrajová	kompletní sortiment	nad 5000

Parking

Obchodní domy	1 parkovací stání na	15-20 m ² užitné plochy
Obchody	1 parkovací stání na	10-15 m ² užitné plochy
Služby	1 parkovací stání na	15-20 m ² užitné plochy

4.10 RESTAURACE

Užitná plocha celkem	150 – 250 m ² / ob.	
	<i>míst</i>	<i>užit. plocha / místo (m²)</i>
malá	60	5
běžná I	120	4
běžná III	120	4,5
bufet, bar	do 50	2

Parking

Restaurace	1 parkovací stání na	2-5 míst
------------	----------------------	----------

4.11 ADMINISTRATIVA

Užitná plocha celkem	10 - 25 m ² na 1 místo	
	<i>šířka objektu (m)</i>	
2 trakt (jednostranné kanceláře)	8 – 12	
3trakt (dvoustranné kanceláře)	12 – 16	

5trakt (jádro uvnitř)	16 – 20
velkoprostorová	20 – 30

osová vzdálenost (m)

minimální	1,2 m (hloubka 5,2)
standard	1,3 (hloubka 4,75)
optimum	1,35 – 1,4 (hloubka 4,5)

Parking

1 parkovací stání na 20 m² užité plochy

4.11 KULTURA

Knihovna	<i>tis. ob.</i>	<i>tis. svazků</i>	<i>užit. plocha (m²)</i>
Malá	5	20	500
Střední	10	50	1500
Větší	20	50	2000
Velká	od 20	nad 50	3 - 5000
Divadlo	<i>tis. ob.</i>	<i>míst</i>	<i>užit. plocha (m²)</i>
Místní	10 – 30	100 – 300	400 - 1500
Nadmístní	30 - 50	300 – 500	1200 - 2500
Nadměstské	od 70	700 – 1500	2500 - 7000

míst

Klubová	100 - 300
Činohra	550 – 900
Opera, balet	880 – 1200
Velká	do 3000
7 – 10 míst / 1000 ob.	
Cca 4 - 5 m ² / diváka	

Kino

Jednosálová
Vícesálová
Multikina
Letní

Autokina

Parking

Divadla, kina apod.	1 parkovací stání na 5 sedadel
Ostatní kulturní stavby	1 parkovací stání na 60 m ² užité plochy

4.13 ZDRAVOTNICTVÍ

	<i>tis. ob.</i>	<i>lůžka</i>	<i>užitná (m²)</i>	<i>pozemek</i>
Lékárna			200-400	100%
Zdravotní obvod	4-5	-	200-400	80-100%
Poliklinika	30-100	-	5-10 tis.	60-80
Nemocnice I	50	300-400	70-80	20-30% zastavit.
Nemocnice II	200	500-1500	60-70	20-30% zastavit.
Nemocnice III	1000	individ.	individ.	
Velká	od 20	individ.	individ.	
Lázně	250-300			

Nemocnice

Nejmenší	do 50 lůžek
Malé	do 150
Standardní	do 600
Velké	
Na 1000 ob	cca 11 lůžek

Parking

Nemocnice	1 parkovací stání na 5 lůžek
Ostatní zdravot.	1 parkovací stání na 60 m ² užité plochy

4.14 SPORT

Dětská hřiště do 200 m (do 6 let), do 500 m (do 13 let)

Rekreační sport	2 m ² / obyvatele
Organizovaný sport	8 m ² / obyvatele

	<i>m²/ ob.</i>
hřiště, stadiony	5
tělocvičny, haly	0,4

bazény kryté	0,05
bazény otevřené	0,2
ostatní	4,35
CELKEM	8

Tělocvična, hala

Universální tělocvična	18x24x6 + cca 150 m ² zázemí
	18x36x7 + cca 200 m ² zázemí
Hala	18x48x9 celkově větší než 24x42

Krytý bazén

0,025 m² vodní plochy na 1ob (malá hustota osídlení)

0,01 m² vodní plochy na 1ob (velká hustota osídlení)

Pozemek 6 – 10 m² na 1 m² vodní plochy

1 parkovací místo na 5 - 10 skříněk

Standard 10(12,5)x25m

Koupaliště

0,15 m² vodní plochy na 1ob (malá hustota osídlení)

0,05 m² vodní plochy na 1ob (velká hustota osídlení)

Pozemek 5–10 m² na 1 m² vodní plochy

Do 10 000 ob 15 / 25 m

Do 20 000 ob 15 / 50 m

Nad 20 / 50 m

Parking

Sport	1 parkovací stání na 12 sportovců
Sport	1 parkovací stání na 5 diváků
Koupaliště	1 parkovací stání na 200 m ² pozemku

4.15 ŠKOLSTVÍ

	<i>obyvatel</i>	<i>žáků</i>	<i>parcela</i>
Základní	5 000 (2 – 10000)	250 – 1000	25 m ² /žáka
Střední	50 – 100000	300 – 800	20 m ² /žáka

Třída 60 m² (max. 40 žáků) – např. 9x7 m

Parking

Školy základní	1 parkovací stání na 40 žáků
Školy střední	1 parkovací stání na 15 žáků
Školy vysoké	1 parkovací stání na 5 studentů

4.16 REKREACE (VOLNÝ ČAS)

Každodenní:

- pasivní (posezení, společenská komunikace ...)
- aktivní pohyb (procházka, projížďka, sport, koupání, se psem ...)

Týdenní (víkendové):

- změna prostředí
- kultura, cesty, poznání
- aktivní pohyb (výlet, sport, koupání ...)
- víkendové bydlení

Sezónní (prázdninové):

- změna prostředí
- kultura, cesty, poznání
- aktivní pohyb (výlet, sport, koupání ...)
- prázdninové bydlení

Prostor u bytu

Prostor u domu

Prostor na pracovišti

Prostor ve čtvrti

Prostory celoměstské

Prostory příměstské

Venkovský prostor

Parkování

Rekreace	1 stání na 7 návštěvníků
----------	--------------------------

5. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

5.1 POHLEDY NA INŽENÝRSKÉ SÍTĚ

- Inženýrské sítě jako "technický servis" území
- Inženýrské sítě jako "investiční deficit" v území
- Inženýrské sítě jako "liniové bariéry" rozvoje
- Inženýrské sítě jako byznys
- Inženýrské sítě jako součást prostředí

IS jako "technický servis" území

- Inženýrské sítě umožňují pohodlný život na určité civilizační úrovni.
- Zajištění odpovídajícího standardu bydlení, podnikání.
- "Technický servis" musí fungovat
 - nepřetržitě
 - spolehlivě (s dostatečným zabezpečením)

IS jako "investiční deficit" v území

- Při plánovaném rozvoji území tvoří přivedení inženýrských sítí významnou nákladovou položku.
- Chybějící inženýrské sítě je nutno území "zainvestovat".

IS jako "liniové bariéry" rozvoje

- Trasy inženýrských sítí se svými ochrannými pásmy mohou vytvářet bariéru pro rozvoj
 - respektování ochranných pásem - přizpůsobení rozvoje
 - přeložky tras IS - respektování rozvoje

Inženýrské sítě jako "byznys"

- majiteli (provozovateli) sítí jsou privátní společnosti (mnohdy nadnárodní) snažící se o maximalizaci zisku
- monopolní postavení dodavatele
- komplikovaná jednání o investičním podílu a budoucím převzetí (odkoupení) sítě
- dotace

Inženýrské sítě jako "součást prostředí"

- terénní konfigurace (velká členitost, rovina)
- ovlivnění rázu krajiny, estetické hledisko
- inženýrské sítě a stromy
- vliv vodního režimu v území na odvodnění sídla
 - přítomnost recipientu
 - geologické podmínky - možnost vsakování, stabilita svahů

Vlastnosti (atributy) sítě

- spojitost
 - tvar - radiální, větvový, pásmový, okružový, mřížový
 - kapacita
 - parametry média
-

5.2 ZÁKLADNÍ SCHÉMA SÍTĚ

5.3 TRENDY

- využívání obnovitelných zdrojů energie
 - recyklace (odpadů, vody)
 - využívání "zbytkové" energie
 - centralizace zdrojů
-

5.4 VLIV VODNÍHO REŽIMU V ÚZEMÍ

- záplavové území
 - stanoví vodoprávní úřad na návrh správce toku
 - Q_{100} , aktivní zóna záplavového území
 - návrh protipovodňových opatření
- ochranná pásma vodních zdrojů

- absence recipientu
 - vsakování
-

5.5 DRUHY ROZVODŮ TECHNICKÉHO VYBAVENÍ

- zásobování vodou
- odkanalizování a čištění odpadních vod
- zásobování teplem ze systému CZT
- zásobování plynem
- ropovody a produktovody
- zásobování elektrickou energií
- veřejné osvětlení
- telekomunikace
- radiokomunikace
- svoz a likvidace odpadů

Sdružené trasy inženýrských sítí

- kolektor
 - technická chodba
 - tvárnicová trať
 - kabelovod
-

5.6 ZÁSOBOVÁNÍ PITNOU VODOU

Vodní zdroje

- povrchové vody - vodárenské nádrže, infiltrace
- podzemní vody - vrty, studny
- úpravny vody (chem. složení, hyg. zabezpečení)

Uzly

- čerpací stanice, redukční šachty
- vodojemy (zemní věžové)
- vzdušníky, kalníky, požární hydranty
- armaturní a vodoměrné šachty

Úseky (vodovodní řady)

- materiál :

- historicky - dřevo, sklo, azbestocement, olovo, ocel
- litina - hrdlová a přírubová
- plasty - PVC, PE, PP
- sklolaminát

Tvar sítí

- větvový
- okružový

Spojování do větších celků

- skupinové vodovody
- oblastní vodovody
- vodárenské soustavy

Parametry vodovodních sítí

- minimální profil (DN):
 - DN 80 (Praha DN 150) - v distribuční síti
 - DN 50 - výjimečně v koncových úsecích
 - DN 25 u přípojek
- minimální sklon
 - 3 ‰, u velkých profilů lze snížit
- minimální krytí
 - 1,5 m, méně pouze s tepelnou izolací

Typy skupinových vodovodů

- s jedním společným vodojemem
- s místními vodojemy u spotřebišť

Dispoziční řešení vodovodní sítě

- přípojka pitné vody
 - napojení z řadu (navrtávací pas)
 - uzávěr se zemní soupravou
 - trubní trasa přípojky
 - vodoměrná šachta (vodoměrná sestava v objektu)

Zásobování požární vodou

- dle ČSN 73 0873
 - v obytném území:
 - profily řadů min. DN 80
 - pož. hydranty max. 240 m od sebe
 - vzdál. objektů od hydrantu max. 150 m
 - v komerčních plochách (dle zastavěné plochy):
 - min. profily řadů od DN 100 do DN 200
 - pož. hydranty až max. 160 m od sebe
 - vzdál. objektů od hydrantu až max. 80 m
-

5.8 KANALIZACE A ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD

- základní dělení
 - kanalizace jednotná
 - kanalizace oddílná splašková
 - kanalizace oddílná dešťová
- dělení dle režimu proudění
 - kanalizace gravitační (proudění s volnou hladinou)
 - kanalizace tlaková
 - kanalizace podtlaková (vakuová)
- uzly
 - revizní šachta (běžná, spojná, lomová)
 - odlehčovací komora, výústní objekt
 - čerpací stanice odpadních vod
 - dešťová zdrž, lapač splavenin, dešťová vpust
 - čistírna odpadních vod, septik, žumpa
 - odlučovač ropných látek (lapol)
- tvar sítí
 - větevový
 - radiální
 - úchytný
 - pásmový

Parametry kanalizačních sítí

- minimální profil (DN)
 - DN 250 pro stoky
 - DN 150 pro přípojky
- minimální sklon
 - dle min. unášecí síly - ČSN 75 6101
 - přibližně platí $i_{\min} = 1631/D$ (D je průměr v mm)
 - pro Prahu přísnější (pražské normálie)
 - u přípojek min. 1 %, v Praze 2 %
- minimální krytí
 - jednotná a splašková kanalizace cca 2 m (Praha 2,5 m)

- dešťová kanalizace cca 1 m
- možné limity pro výstavbu kanalizační sítě
 - konfigurace terénu - možnost gravitačního odvodnění
 - rozvodnice v řešeném území
 - příliš rovinaté území
 - absence recipientu (vodního toku)
 - kapacita stávajících objektů (čerpacích stanic, ČOV)
 - kapacita koncových úseků stok

Koncový uživatel

- kanalizační přípojka
 - napojení do kanalizačního řadu
 - do vysazené odbočky
 - výsekem
 - napojení do revizní šachty na kan. řadu
- domovní revizní šachta
 - může být opatřena uzávěrem proti vzduté vodě

Vsakování dešťových vod

Způsobilost zeminy ke vsakování nutno doložit geologickým průzkumem!

- zpomalení odtoku vody z území
 - akumulace a vsakování u rodinných domů
 - vsakování u komunikací a zpevněných ploch
 - vsakovací zdrže
 - vsakovací příkopy
 - průlehy
 - vsakovací tělesa z voštinových bloků
 - štěrkové vsakovací pásy a štěrková tělesa
-

5.10 ZÁSOBOVÁNÍ TEPLEM ZE SYSTÉMU CZT

- zdroje tepla
 - teplárny - výroba tepla a el. energie (~nad 35 MW)
 - výtopny - výroba tepla (výkon cca 10 - 35 MW)

- blokové (okrskové) kotelny (výkon cca 3 - 10 MW)
- zvláštní zdroje tepla
 - spalovny tuhých odpadů
 - zdroje “odpadního” tepla (tepelné elektrárny)
 - geotermální zdroje
- dělení zdrojů dle paliva
 - na fosilní paliva
 - na zemní plyn
 - na biomasu
- dělení zdrojů dle média
 - parní
 - horkovodní

Rozvod tepla

- sítě rozvodu CZT dle druhu média :
 - parovody (+ kondenzátní potrubí)
 - horkovody a teplovody.
- dle geometrického tvaru :
 - větvné, radiální, okružové, mřížové, kombinované
- ukládání sítí rozvodu CZT :
 - do teplovodních kanálů
 - do kolektorů a technických chodeb
 - do země bezkanálovým způsobem
 - v nadzemní trase (podpěry - kluzné uložení, pevný bod)
- objekty na síti CZT :
 - předávací stanice dle hydraulického připojení
 - předávací stanice dle technologie
 - kompenzátory (U-kompenzátor, osový komp. - ucpávkový, vlnový)
 - armatury

Technické parametry sítí CZT

- provozní teploty
 - parovod
 - příváděcí potrubí cca 300 °C

- kondenzační potrubí do 65 °C nebo nad 85 °C
- teplovod, horkovod
 - příváděcí potrubí teplovodu do 110 °C
 - příváděcí potrubí horkovodu nad 110 °C (cca 150 - 200)
 - vratné potrubí 60 - 70 °C

Individuální řešení energetického zásobování

- individuální tepelný zdroj (kotel) - biomasa, uhlí, LTO
 - zásobníky na kapalný plyn
 - elektrická energie (akumulační kamna, přímotopy, sálavé panely)
 - tepelná čerpadla
 - solární panely
-

5.12 ZÁSOBOVÁNÍ PLYNEM

- zdroje - globální, mimo území státu (Rusko, Norsko)
 - tranzitní plynovody (VVTL) - OP až 200 m
 - objekty:
 - plynojemy
 - kompresorové stanice
 - regulační stanice (VTL/STL, VTL/NTL, STL/NTL)
 - číhačky
 - odvodňovače
 - uzávěry
 - stanice katodové ochrany
 - úseky (řady) rozvodné plynovodní sítě dle tlaku
 - vysokotlaké plynovody
 - středotlaké plynovody
 - nízkotlaké plynovody
 - koncový uživatel
 - plynovodní přípojka
 - napojení z řadu navrtávkou
 - uzávěr se zemní soupravou
 - hlavní uzávěr plynu, (regulátor), plynoměr
 - limity při návrhu plynovodní sítě
 - ochranná pásma stávajících rozvodů VTL
 - kapacita regulační stanice
 - kapacita napojovacího potrubí
 - dohoda s provozovatelem o převzetí sítě
-

5.13 ZÁSOBOVÁNÍ ELEKTRICKOU ENERGÍÍ

- zdroje:
 - tepelné elektrárny (bloky 32, 55, 100, 110, 200, 500 MW)
 - využívají fosilních paliv
 - vodní elektrárny - akumulární, přečerpávací, malé
 - využívány jako špičkové zdroje
 - jaderné elektrárny - (Dukovany 2 × 440 MW, Temelín 2 × 1 000 MW)
 - větrné elektrárny
- uzly:
 - transformační stanice, rozvodny (spínací stanice), měnírny
- sítě dle napěťové hladiny :
 - velmi vysoké napětí (přenosová síť) - VVN (400 kV, 220 kV, 110 kV)
 - vysoké napětí (primární síť) - VN 22 kV (35 kV, 10 kV)
 - nízké napětí (sekundární síť) - 400 V
- sítě dle způsobu provedení :
 - nadzemní vedení
 - kabelové vedení

Realizace elektrorozvodných sítí

- nadzemní vedení
 - stožáry
 - pro VN a VVN - ocelové příhradové
 - pro NN a VN - betonové, dřevěné, ocelové
 - uchycení pomocí izolátorových závěsů
- kabelové vedení (uložení)
 - do země (pískový obsyp, cihla nebo výstražná fólie)
 - do chrániček nebo tvárnicových tratí
 - do kabelových kanálů nebo kolektorů
 - na rovný podklad, kabelové rošty, lávky, stěny
- limity při návrhu elektrorozvodných sítí
 - ochranná pásma nadzemních vedení VN a VVN
 - dosah trafostanic

- kapacita stávajících trafostanic a sítí NN
- návrh zásobování řeší správce sítě na základě žádosti o připojení (včetně projektu od stupně SP)

Veřejné osvětlení

Samostatný rozvod oddělený od sítě NN.

- rozvaděč VO
- kabelový rozvod
- stožárová svítidla
 - lampa vysoká uliční
 - lampa vysoká parková
- speciální svítidla
 - lampa sloupková, nástěnná směrová, zapuštěná, reflektor, osvětlení fontány, osvětlení zastávek, reklamních panelů

Telekomunikační sítě

- veřejná síť (dříve JTS)
 - dálková, distribuční
 - uzly - telefonní ústředny (mezinárodní, dálkové tranzitní, tranzitní, uzlové, hlavní, místní)
 - optické kabely, metalické kabely, nadzemní vedení
 - neveřejná síť
 - síť městského (obecního) rozhlasu
 - síť elektročasu
 - síť hlásičů (PČR, MP, HZS), kamerový systém
 - dopravní signalizace
 - síť dispečerského řízení
-

5.16 REALIZACE INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ

- **z pohledu investora** (developer)
 - maximum výnosu
 - minimalizovat náklady
 - maximální zahuštění zástavby (malé parcely, řadovky)
 - omezení potřebných přeložek
 - šetření může vést ke snížení standardu
- **z pohledu místní samosprávy**
 - musí převzít, provozovat a udržovat VO
 - musí vyvážet odpadky
 - přebírá místní komunikace vč. údržby, odvodnění a úklidu
 - někdy se podílí na investici, získání dotací
- **z pohledu správce sítě**
 - dává podmínky připojení - přehnané podmínky - zdokonalení sítě na úkor investora
 - přebírá realizované zařízení - může si diktovat cenu
 - získává nové klienty - “maximální počet klientů za minimum údržby”
- **z pohledu budoucího uživatele**
 - zajištění zásobování v dostatečném množství a parametrech
 - nic nesmí překážet využití ploch
 - možnosti úspor
 - tepelné izolace
 - “recyklace” dešťové vody
 - sluneční kolektory
- **z pohledu architekta**
 - tvůrčí záměr
 - kvalita provedení
 - šetrnost (přívětivost) k prostředí

6. PROMĚNY PROSTŘEDÍ

Kompozice města – sídla jako celku

Velikost a členění města

Schéma utváření města, čtvrti, lokality (radiálně okružní, rastrová, liniová, organická)

Artikulace města (rozměry MČ, čtvrtí, lokalit – sourodých celků – 10 min chůze)

Polycentrická federace x monocentrická aglomerace

Skladba jednotlivých elementů města dle jejich parametrů

Terén a jeho měřítko

Orientace – z hlediska hygienického

- z hlediska kontextuálního, významového

Intenzity a výšky zástavby, průměrné výšky zástavby (koeficienty), odstupy, oslunění, osvětlení

Vztah typů zástavby a sklonu terénu

Urbánní struktura bloková, solitérní, smíšená

Domovní blok velikost a proporce k vnitrobloku, limity

Typologie pozemků, vnitrobloku, bloku

Typologie a význam jednotlivých forem veřejných prostorů v kontextu urbánní struktury

Uliční prostor koridor, soustava prostorů

Proporce veřejného a soukromého

Funkční využití nikoli jako určení činnosti, ale jako záruka vytvoření prostředí určité kvality, resp. harmonického fungování celku

Funkční kategorie, jejich členění a funkční stratifikace jako součást kompozice města

TŘI MODELY MĚSTA

tradiční

moderní

postmoderní

Parametry

- hmotných elementů

- nehmotných elementů

MĚSTO V ČASE A PROSTORU

Město a jeho typologické formy vyvíjející se permanentně v dlouhém **čase**

Naplňování – stabilizace cestou evoluční, revoluční

Stabilizace a proměna obrazu

Procesy probíhající a formující obraz města v čase, jejich charakteristika a proporce

- ochrana

- modifikace

- transformace

- přestavba (demolice a nová výstavba)

Proměna obrazu města v čase a související proměna typologie prvků, elementů

Proměna životního stylu, měřítko hodnot a dopady do podoby města

7. NAVRHOVÁNÍ

Vyvažování mezi nároky prostoru a hmoty a (funkcemi)

Vyvažování přírodního s umělým

Vyvažování starého s novým (každý vstup rozkolísává rovnováhu ...)

Vyvažování obecného s individuálním

Priorita měřítka a polohy odpovídá prioritě významu

Ptáme se tímto, jaké jsou stavební kameny měst

HMOTA – PROSTOR – ČINNOSTI (DĚJE)

7.1 PŘEDMĚT A CÍLE

Co je předmětem?

- a) celá města (sídla) malá (včetně vesnic), střední, velká
- b) části měst
- c) soubory staveb

Co je cílem

- a) dobré prostředí
 - b) funkční (fungující) organismus
 - c) nová hodnota
-

7.2 ZADÁNÍ

Kdo zadává?

- a) investice - soukromý investor
- b) investice - veřejný investor
- c) regulace

Co je zadáno?

- a) komplexní území (relativně autonomní celek)
- b) dílčí část či složka (ulice, konverze bloku ...)

míra přeměny (stabilizované / transformační / rozvojové)

7.3 PODKLADY

Co musíme poznat?

Stav (majetek, technický stav, obsluha, činnosti)

Vztahy vnitřní i vnější

Vývoj („důvod k vzniku a existenci“)

Potenciál (vnitřní i vnější)

Dopad na okolí

7.4 PRVKY PLÁNU

a) hmota (stavby)

b) prostor

c) činnosti (děje)

7.5 VZTAHY PRVKŮ PLÁNU

Soukromé – veřejné

Zastavěné – nezastavěné

Zpevněné – nezpevněné

7.6 FORMOVÁNÍ A UMÍSTĚOVÁNÍ PRVKŮ PLÁNU

a) ve vztazích (organizace, hierarchie, vlivy ...)

b) v proporcích

c) v komplexitě

d) ve skladbě (celek – detail)

e) v podmíněnosti a závislosti (omezení)

7.7 NÁROKY NA URBANISTICKÉ PLÁNY

a) velikost

b) spádovost

c) energie

d) služby

7.8 TYPY A STRUKTURA PLÁNŮ

1:25 000 širší vztahy, krajina – řeší se obec

1:10 000 obec – řeší se části obce

1:5000 obec – řeší se části obce

1:2000 část obce – řeší se bloky

1:1000 část obce – řeší se bloky

1:500 část obce – řeší se bloky

1: 200 blok(y) – řeší se domy

1:100 blok(y) – řeší se domy

1:50

dům – řeší se stavba

Měřítko, projevené jevy

Estetika plánu / estetika města

Regulační prvky, regulační plány

krajina – venkov - město – části - soubory

7.9 PROCES NAVRHOVÁNÍ

Zadání

- klient – architekt
- architekt - specialista
- podle časového horizontu (blízké – vzdálené)
- podle povahy území (chráněných, stabilizovaných, transformačních, rozvojových)

Analýza

- . veřejný / soukromý prostor → urbanistické bloky, solitéry
- . zastavěné / nezastavěné; zastavitelné / nezastavitelné prostory
- . intenzita zastavění – hladina, hustota, měřítko
- . limity – ochranná pásma, OTP apod.
- . obslužnost – dopravní a technická infrastruktura

Vize, strategie

- . „příběh“
- . obraz
- . struktura
- . vztahy ke stávajícímu
- . předpoklady vývoje, etapy

Koncept

- kompozice
- projednání, schválení
- aplikace
- inovace
- implementace

PLÁN

jako ukázka aplikace skladby – kompozice - syntézy jednotlivých elementů a města a jejich parametrů

- A) Půdorys
Silueta
Principy architektury
- B) Limity využití
Veřejné vybavení
Infrastruktura
- C) rovnováha soukromé - veřejné
zadán obcí, tvořen nezávisle, projednán veřejně
- D) regulace (tyranie) x volnosti (anarchie) = míra
- E) nejvyšší autorita, ústava města, dohoda společenství
etická – estetická vize